Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U000757

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайсенюк Марія Олександрівна

2. Mariia O. Haiseniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 21-05-2026

Спеціальність за освітою: Історія та археологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12625

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.29, 03.09.31

Тема дисертації:

1. Подільське воєводство 1764–1793 рр. в орбіті політичного угруповання Чарторийських

2. The Podolian Voivodeship in the years 1764–1793 in the orbit of the Czartoryski political party

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню механізмів формування, функціонування та еволюції політичного впливу угруповання Чарторийських у Подільському воєводстві в 1764–1793 рр., зокрема крізь призму патронально-клієнтарних зв'язків. Цей період в історії Речі Посполитої позначився складною політичною динамікою, що виявлялася у спробах модернізаційних реформ, гострій конкуренції магнатських угруповань і поглибленні системної кризи, яка зрештою завершилася поділами держави. Показовим у цьому контексті є Подільське воєводство – прикордонний регіон, який гостро відчував наслідки геополітичних зламів, але водночас залишався джерелом економічного та політичного ресурсу для провідних еліт. Одним із найвпливовіших гравців тут виступало політичне угруповання (партія) Чарторийських (Familia), яке відігравало ключову роль у державі. З огляду на актуальний у сучасній історіографії інтерес до неформальних інститутів влади, вивчення патронально-клієнтарних відносин на Поділлі дозволяє відстежити приховану динаміку міжособистісних зв'язків, залежностей та взаємних зобов'язань у домодерному суспільстві. Саме цьому присвячена дисертація, яка становить комплексне дослідження

механізмів формування, функціонування та еволюції клієнтарної мережі магнатського угруповання Чарторийських у Подільському воєводстві в період правління короля Станіслава Авґуста Понятовського (1764–1793 рр.). Шляхом інтеграції регіонального підходу та інструментарію аналізу соціальних мереж реконструйовано неформальні інститути влади на південно-східному прикордонні Речі Посполитої напередодні її краху. Джерельну базу дослідження становить широкий комплекс неопублікованих рукописних матеріалів (приватна та діловодна кореспонденція, фінансово-господарська документація, інвентарі), актових джерел (ухвали та інструкції сеймиків та сеймів), а також преси й публіцистики з архівосховищ і бібліотек України та Польщі.

2. This dissertation is dedicated to studying mechanisms of forming, functioning and evolution of the influence of the Czartoryski political party in the Podolian Voivodeship between 1764 and 1793, particularly via the prism of patron-client relations. This period of time in the history of the Polish-Lithuanian Commonwealth denoted a complex political dynamic, which emerged in attempts at modernization reforms, caustic competition of magnate factions and a profound systemic crisis, which, eventually, resulted in the partition of the countries. The Podolian Voivodesip is remarkable in this context – the border region that acutely felt the consequences of geopolitical upheavals, yet remained a source of economic and political resource for the leading elite. One of the most influential players was the political faction called the House of Czartoryski also known as the Familia, who played a significant role in the country. In modern historiography the interest to informal governances, studying patron-client relations in The Podolian Voivodeship allows us to track a hidden dynamic of the interpersonal relationships, dependencies and mutual obligations in the pre-contemporary society. This is what the dissertation is dedicated to, which is composed of a complex research on the mechanisms of formation, functioning and evolution of clientelistic network of the Czartoryski magnate faction in the Podolian Voivodeship during the reign of King Stanisław August Poniatowski (1764–1793). By integration of regional approach and a toolset of social social networks analysis, the informal governmental institutions were reconstructed in the southeastern borderline of The Polish-Lithuanian Commonwealth on the threshold of its collapse. A broad range of unpublished manuscripts (private and business correspondences, household financial documentation, implements), charters, (decrees and instructions of sejmiks and sejms) as well as press and political writings from Ukrainian and Polish archives and libraries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гайсенюк М. Кам'янецьке староство у світлі інвентарів 1763–1789 рр. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. 2025. № 36 (4). С. 146–154. DOI https://doi.org/10.32782/2663-5984.2025/4.21 Вебпосилання на видання: https://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/4_2025/23.pdf
- 2. Гайсенюк М. Подорожі Чарторийських 1780 і 1782 рр. на Волинь, Галичину й Поділля у спогадах сучасників. Київські історичні студії. 2025. № 2 (21). С. 72–83. DOI: https://doi.org/10.28925/2524-0757.2025.27 Вебпосилання на видання: https://istorstudio.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/443

- 3. Гайсенюк М. Управління маєтками Чарторийських у Подільському воєводстві в другій половині XVIII століття. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. 2025. № 161(2). С. 12–20. DOI: https://doi.org/10.17721/1728-2640.2025.161.2 Вебпосилання на видання: https://history.bulletin.knu.ua/uk/article/view/4833
- 4. Гайсенюк М. Урбанізаційні процеси у Подільському воєводстві у 1434–1572 рр.: за матеріалами Коронної метрики. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. 2023. № 40. С. 28–44. DOI: https://doi.org/10.32626/2309-2254.2023-40.28-44 Вебпосилання на видання: https://drive.google.com/file/d/1OiXGMf QevC6jj1tXowYNSJd_P1XAwJzp/view

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U202037

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайловський Віталій Миколайович

2. Vitaliy M. Mykhaylovsky

Кваліфікація: д.і.н., проф., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулаковський Петро Михайлович

2. Petro M. Kulakovsky

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6310-717X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, Острог, Острозький р-н., 35800, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вінниченко Олексій Олександрович

2. Oleksij O. Vinnychenko

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6330-6918

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальов Євген Аркадійович

2. Eugene Kovalev

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Будзар Марина Михайлівна

2. Maryna M. Budzar

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3720-7799

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Щербак Віталій Олексійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Щербак Віталій Олексійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Сало Ганна Вікторівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

